

Osobná prelatura

Z kanonického hľadiska je Opus Dei osobná prelatura Katolíckej cirkvi. V rámci hierarchickej štruktúry Cirkvi je poverená realizáciou niektorých špecifických pastoračných úloh.

13.03.2006

OSOBNÉ PRELATÚRY

Podľa kanonického práva Katolíckej cirkvi zriadenie právnej formy personálnej prelatury umožnil práve Druhý vatikánsky koncil. Dekrét *Presbyterorum ordinis* (7-XII-1965),

č. 10, stanovil, že “realizácia niektorých zvláštnych pastoračných úloh zameraných na niektoré sociálne skupiny v určitých regiónoch alebo krajinách, vrátane na celom svete”, by sa v budúcnosti mohli efektívnejšie riešiť popri iných inštitúciách, “zriadením zvláštnych diecéz alebo personálnych prelatúr

Koncil navrhol načrtnúť nový právny útvar, ktorý by bol flexibilny a ktorý by mohol prispieť k efektívnemu šíreniu kresťanského posolstva: cirkevné štruktúry tak odpovedali na požiadavky svojho poslania, ktoré je súčasťou dejín ľudstva.

Väčšinu existujúcich cirkevných útvarov tvoria územné celky, pretože sú organizované podľa príslušnosti veriacich k istému konkrétnemu teritóriu na základe ich trvalého pobytu. Typickým príkladom toho sú diecézy

Inokedy však, nie je možné stanoviť príslušnosť veriacich k daném cirkevnému útvaru na základe ich trvalého pobytu, ale podľa iných kritérií, ktoré môžu zahŕňať napríklad profesiu, rítus, štatút emigrantov a pod. Príkladom tohto typu sú napríklad vojenské ordinariáty a personálne prelatury.

Personálne prelatury – iniciované Druhým vatikánskym koncilom, ako bolo uvedené vyššie- sú právne jednotky, na čele ktorých je Pastier (prelát, ktorý môže byť biskupom a ktorý je menovaný pápežom a ktorý jurisdikčne spravuje prelaturu); po boku preláta je presbytérium pozostávajúce zo sekulárnych kňazov, veriacich laikov, mužov a žien.

Z toho vyplýva, že personálne prelatury sú inštitúcie, ktoré sú súčasťou cirkevnej hierarchie, t. j. sú jedným zo spôsobov tzv. auto-

organizácie Cirkvi, ktoré Cirkev používa na dosiahnutie cieľov, ktoré pre ňu vytýčil Kristus. Ich veriaci však naďalej patria do svojich miestnych cirkví alebo diecéz, v ktorých majú trvalý pobyt.

Na základe uvedeného vyplýva, že prelatúry sa líšia od rehoľných spoločenstiev a zasväteného života vôbec, ale aj od hnutí a združení veriacich. Kanonické právo stanovuje, že každá personálna prelatúra sa riadi všeobecným právom Cirkvi a svojimi vlastnými stanovami.

PRELATÚRA OPUS DEI

Skôr ako bolo Opus Dei právne zakotvené ako prelatúra, existovalo ako organická jednotka zložená z laikov a kňazov, ktorí spolupracujú na pastoračných a apoštolských úlohách v medzinárodnom prostredí. Táto konkrétna kresťanská úloha spočíva v šírení ideálu svätosti

uprostred sveta, v profesionálnej práci a v bežných okolnostiach každého jednotlivca.

Pápež Pavol VI. a po ňom aj jeho nasledovníci, rímski pápeži, rozhodli o tom, že je potrebné študovať možnosti, ktoré by dali Opus Dei takú právnu formu, ktorá by zodpovedala jeho prirodzenosti, právnu formu, ktorá neskôr vo svetle koncilových dokumentov nadobudla formu osobnej prelatury.

V roku 1969 sa začali práce na realizácii tejto adaptácie z iniciatívy tak Svätej Stolice, ako aj Opus Dei. To ich vzájomné úsilie bolo završené v roku 1981. Následne Svätá Stolica informovala viac ako 2000 diecéznych biskupov, v ktorých diecézach Opus Dei už predtým pôsobilo, aby zaslali svoje návrhy a pripomienky

Po završení aj tohto kroku bolo Opus Dei apoštolskou konštitúciou *Ut sit z*

28. novembra 1982 pápežom Jánom Pavlom II. zriadené ako personálna prelatura s medzinárodným pôsobením a ktorá formálne vstúpila do platnosti 19. marca 1983. Týmto dokumentom rímsky pontif predĺžil Stanovy, ktoré sú partikulárnym pontifikálnym právom prelatury Opus Dei. Tieto štatúty pripravil pred mnohými rokmi zakladateľ a ktoré boli poupravené, aby mohli byť adaptované do novej legislatívy.

VZŤAH K DIECÉZAM

Prelatura Opus Dei je jurisdikčnou štruktúrou, ktorá patrí do pastoračnej a hierarchickej organizácie Cirkvi. Podobne ako diecézy, teritoriálne prelatury, vikariáty a vojenské ordinariáty, má svoju vlastnú autonómiu a jednoduchú jurisdikciu potrebnú na vykonávanie svojho poslania v službe celej Cirkvi. Z tohto dôvodu bezprostredne a priamo podlieha

rímskemu pápežovi cez Kongregáciu pre biskupov.

a) Veriaci laici prelatúry podliehajú právomoci preláta vo všetkom, čo sa vzťahuje na ciele prelatúry. Sú viazaní aketickými, formačnými a apoštolskými záväzkami vyplývajúcimi z ich zmluvného začlenenia sa do prelatúry.

Tieto záväzky podľa matérie nespádajú do právomoci diecezného biskupa. Bez ohľadu na to, veriaci prelatúry sú i naďalej veriaci v diecézach, do ktorej patria podľa svojho trvalého pobytu, a tak zostávajú pod právomocou diecezného biskupa rovnako, ako hociktorý iný pokresťený veriaci.

b) Podľa ustanovení kanonického práva Cirkvi a partikulárneho práva Opus Dei diakoni a kňazi inkardinovaní do prelatúry patria k sekulárnemu kléru a plne podliehajú právomoci preláta.

Usilujú sa upevňovať bratské vzťahy s diecéznym klérom a starostlivo dodržiavať všeobecnú kňazskú disciplínu a aktívne alebo pasívne participovať na vytváraní kňazskej diecéznej rady.

Diecézni biskupi môžu s predošlým súhlasom preláta alebo jeho vikára menovať kňaza prelatúty do pozície alebo úradu v diecéze (napr. kňazom vo farnosti alebo sudcom). V takom prípade sa kňaz zodpovedá za vykonávanie svojej funkcie iba diecéznemu biskupovi a bude vykonávať svoju funkciu v súlade s nariadeniami biskupa.

Stanovy Opus Dei (oddiel IV, kapitola V) stanovujú kritéria na zabezpečenie harmonického vzťahu medzi prelatúrou a diecézami, na územi ktorých prelatúra vykonáva svoje špecifické poslanie. Prelatúra vždy udržiava korektné vzťahy s dieceznými autoritami.

Diecézni biskupi sú pravidelne informovaní napríklad o nasledovnom:

a) Opus Dei nikdy nezačne svoju apoštolskú činnosť alebo nezaloží centrum prelatúry bez predošlého súhlasu miestneho biskupa, ktorý obdrží znenie Stanov prelatúry.

b) Na zriadenie kostola prelatúry alebo na poverenie prelatúry prevziať do svojej správy už existujúci kostol alebo farnosť, uzatvára sa zmluva medzi diecéznym biskupom a prelátom, príp. jeho vikárom. V takýchto prípadoch sa dodržiavajú všeobecné nariadenia diecézy spravujúcej kostoly v správe diecéznych kňazov.

c) Regionálni predstavitelia prelatúry udržiavajú pravidelné styky s diecéznymi biskupmi, na územiach ktorých prelatúra vykonáva svoju pastoračnú a apoštolskú činnosť;

taktiež s predsedami biskupských konferencií.

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/osobna-prelatura/](https://opusdei.org/sk-sk/article/osobna-prelatura/)
(20.03.2026)